

6de vergadering

Dinsdag 11 november 2003

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 72 leden, te weten:

Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman-Beukema toe Water, Biermans, Van den Broek-Laman Trip, Broekers-Knol, Van Dalen-Schiphorst, Dees, Doek, Doesburg, Dölle, Van Driel, Dupuis, Eigeman, Essers, De Graaf, Hamel, Hessing, Van Heukelum, Ten Hoeve, Holdijk, Jurgens, Kalsbeek-Schimmelpenninck van der Oije, Ketting, Klink, Koekkoek, Kohnstamm, Van der Lans, Van Leeuwen, Leijnse, Lemstra, Van der Linden, Linthorst, Luijten, Maas-de Brouwer, Meindertsma, Meulenbelt, Middel, Van Middelkoop, Nap-Borger, Noten, Van den Oosten, Pastoor, Platvoet, Pormes, Putters, Van Raak, Rabbinge, De Rijk, Rosenthal, Russell, Schouw, Schuurman, Schuyer, Slagter-Roukema, Soutendijk-van Appeldoorn, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Van Thijn, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Wagemakers, Walsma, Werner, Westerveld, Witteman, Witteveen, Woldring en De Wolff,

en de heren Zalm, vice-minister-president, minister van Financiën, en Wijn, staatssecretaris van Financiën.

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Kox en Van Gennip, wegens verblijf buitenslands.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

De **voorzitter**: Ik heet de minister en de staatssecretaris van harte welkom in deze Kamer.

Aan de orde zijn:

- de algemene financiële beschouwingen naar aanleiding van de Miljoenennota 2004 (29200, nr. 1).

De beraadslaging wordt geopend.

De heer **Van Driel** (PvdA): Voorzitter. De economie van Nederland bevindt zich in een recessie en de belangrijkste remedie van het kabinet is om sterk te bezuinigen. Juist nu de economie een oppepper nodig heeft, doet het kabinet een stapje terug in plaats van er een schepje bovenop te doen. De kachel is lager gaan branden en in plaats van het gas hoger te zetten, zet het kabinet het lager en gaat aan de leidingen werken. Dat wil niet zeggen dat hier en daar niet een leiding moet worden gerepareerd of vervangen, maar het zou ook kunnen helpen om het gas hoger te zetten. Uiteraard is maatvoering hierbij van belang. Het moet niet te hoog worden gezet, anders stoken wij nodeloos gas,

maar iets hoger kan in ieder geval geen kwaad.

Met andere woorden, het tijdelijk oprekken van het tekort zou voor onze fractie de aangewezen weg zijn. Ook op economische gronden is er veel meer ruimte om te stimuleren, om een conjunctuurstimulerend beleid te voeren of om een serieuze afweging te maken tussen bezuinigen of lastenverzwaring dan de minister van Financiën suggereert. In onze ogen zou het financieel beleid dienend moeten zijn om de economische situatie in ons land op een hoger peil te brengen. Nu is het meer een kwestie van afknijpen; dat is verkeerd in deze periode van economische stagnatie. Zo was het een paar jaar geleden ook verkeerd toen deze minister het gas hoger zette toen het al heel warm in de kamer was. De ramen moesten toen worden opengezet om een draaglijke temperatuur te houden.

In het verleden zijn de tijdelijke meevallers gebruikt om structurele lastenverlichting te realiseren. Conjuncturele meevallers zijn gebruikt om structurele uitgaven te financieren of structureel lasten te verlagen. Dat betekent dat er in tijden van neergang dubbel moet worden bezuinigd. Dit wordt betoogd door oud-hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Bert de Vries, die bij sommigen ook bekendheid geniet als oud-minister van Sociale Zaken voor het CDA. Hij betoogt dit in een artikel in het NRC Handelsblad met als titel "Zalm stapelde fout op fout". Dit alles was het resultaat van budgettaire spelregels. De Vries maakt in bovengenoemd artikel duidelijk dat niet alleen in deze tijd dubbel moet worden bezuinigd. Hij stelt ook dat de geur van asymmetrisch beleid dat leidt tot asociale resultaten hem tegenstaat. Wil de minister reageren